

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 7/10), na prijedlog Ministarstva za privredu Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 164. sjednici, održanoj dana 14.05.2014. godine, donosi

ZAKLJUČAK
o usvajanju Bilansa energetske potrebe
Zeničko-dobojskog kantona za 2014. godinu

I.

Usvaja se Bilans energetske potrebe Zeničko-dobojskog kantona za 2014. godinu.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/14.
Datum, 14.05.2014. godine
Zenica

DOSTAVLJENO:
1x Ministarstvo za privredu,
1x a/a.

PREMIJER

Munib Husejnagić, dipl.ing.maš.

**BILANS ENERGETSKIH POTREBA
ZENIČKO - DOBOJSKOG KANTONA
ZA 2014. GODINU**

Zenica, april, 2014. godine

UVOD

Energetska politika se usvaja na Federalnom nivou i nadležnost je Federacije Bosne i Hercegovine.

Cilj ovog dokumenta jeste prikazati neophodne elemente i pokazatelje Bilansa energetske potrebe Kantona za 2014. godinu (u daljem tekstu: Bilans), uključujući energetske pokazatelje ostvarenja Bilansa u prethodnoj, 2013. godini.

Osnovu za izradu Bilansa čine Bilans energetske potrebe Federacije Bosne i Hercegovine za 2014. godinu, zatim, kvalitativni i kvantitativni energetske pokazatelji, a predstavljaju sintezu podataka dobivenih od energetske, industrijske i drugih subjekata, rudnika uglja, carinskih organa, uvoznika naftnih derivata, te učinjenih analiza i procjena.

Bilans obuhvata osnovne vrste energije i energenata, i to:

- električna energija,
- ugalj,
- naftni derivati i
- prirodni gas.

Ostali konvencionalni izvori energije, kao i energija iz obnovljivih izvora, izuzimajući hidroenergiju, još uvijek nisu dovoljno istraženi i nisu posebno analizirani.

Ovakav Bilans je parcijalna energetska analitika koja još uvijek ne prati u cjelosti energetske tokove (primarna energija, energetske transformacije i finalna energetska potrošnja), te zato ovi podaci služe samo za praćenje rada energetske privredne subjekata (rudnici uglja, elektroprivredna preduzeća) i snabdjevača uvoznim energentima (naftni derivati i prirodni gas).

Proizvodnja

U energetske bilansu Zeničko-dobojskog kantona proizvodnja se prvenstveno odnosi na domaći energetske resurs – ugalj .

Od deset rudnika uglja (mrki i lignit) u Federaciji Bosne i Hercegovine, tri rudnika mrkog uglja su na području Zeničko-dobojskog kantona, a to su RMU “Kakanj”d.o.o. Kakanj, RMU “Zenica”d.o.o. Zenica i RMU “Breza”d.o.o Breza.

Na području Zeničko-dobojskog kantona izgrađene su dvije mini hidrocentrane, “Bistričak” kod Zenice - instalisane snage 0,8 MW i “ Čardak” kod Zavidovića - instalisane snage - 1,4 MW. Pored toga u elektroenergetskom sistemu su vjetroelektrana SUŠA KOMMERCE doo Visoko - instalisane snage 350 kW, te fotonaponska elektrana IVEX doo Usora - instalisane snage150 kW.

Jedna od dvije termoelektrane u Federaciji Bosne i Hercegovine instalisana je na području Kantona, u Kaknju, gdje se, pored električne energije, proizvodi i toplotna energija, i tehnološka para.

Pored toga, “Natron Hayat”d.d. Maglaj vrši proizvodnju električne energije za vlastite potrebe u okviru vlastitih proizvodnih kapaciteta.

Uvoz

U energetske bilansu Zeničko-dobojskog kantona uvozom su obezbjeđeni prirodni gas i derivati nafte.

Potrošnja

Ugalj se najvećim dijelom transformira u električnu energiju, a pored toga u toplotnu energiju, te za potrebe industrije i široke potrošnje.

Električna energija se isporučuje distributivnim preduzećima, te direktnim potrošačima.

Derivati nafte isporučuju se rudnicima, termoelektrani, industrijskim postrojenjima i distributerima.

Prirodni gas se isporučuje distributeru u Zeničko-dobojskom kantonu, to je "Visokogas"d.d. Visoko, te potrošačima direktno priključenim na gasovod, a na području Zeničko-dobojskog kantona su "Arcelor Mittal"d.d. Zenica, "IGM"d.d. Visoko, Tvornica cementa "Kakanj"d.d. Kakanj i "CIMOS"d.d. Zenica.

U toku 2009. godine usvojen je dokument "Strateški plan i program razvoja energetske sektora Federacije BiH".

Ovim dokumentom su identificirana i analizirana aktuelna pitanja i promjene koje mogu uticati na energetske potrebe i potrošnju energije u okruženju i Svijetu, kao i mogućnost povratnog uticaja tih promjena na energetske sektor Bosne i Hercegovine i FBiH.

1. ELEKTRIČNA ENERGIJA

1.1. Pokazatelji za 2013. godinu i plan za 2014. godinu

U tabelama 1.1. i 1.2. dat je pregled planiranih i ostvarenih količina električne energije, odnosno, potrošnja u Kantonu u 2013. godini i plan potreba za 2014. godinu, kao i proizvodnja u termoelektranama "Kakanj" i "Natron-Hayat";

Tabela 1.1. Realizacija i plan proizvodnje i potrošnje električne energije

Električna energija	Plan 2013. [GWh]	Realizacija 2013. [GWh]	Real. '13. Plan '13.	Plan 2014. [GWh]	Plan '14. Real. '13. [%]
Proizvodnja	2.537,334	2.411,534	95,042	2.386,90	98,97
Potrošnja	721,101	728,824	101,07	739,723	101,50

Izvor: JP „Elektroprivreda BiH” d.d. „Elektrodistribucija Zenica” Zenica

1.2. Realizacija planiranog u 2013. godini

Elektro-energetski sistem je na području Zeničko - dobojskog kantona u 2013. godini funkcionisao stabilno, kako u oblasti proizvodnje, tako i u oblasti prijenosa i distribucije električne energije. Zahvaljujući tome omogućeno je kontinuirano snabdjevanje električnom energijom.

Tehničko-tehnološki uslovi za dalji rast proizvodnje objektivno postoje, ali u najvećoj mjeri zavise o mogućnostima isporuke i potreba (potrošnje) električne energije.

Snabdjevenost tržišta, odnosno, potrošača električnom energijom, tokom cijele prethodne godine bila je zadovoljavajuća i u skladu sa potrebama.

1.3. Plan potreba u 2014. godini

Na području Zeničko-dobojskog kantona, u 2014. godini, planirano je predati potrošačima količine električne energije u iznosu 739,723 [GWh].

Prilikom izrade Bilansa za 2014. godinu u Federaciji Bosne i Hercegovine osnovno polazište predstavlja zadovoljenje očekivane potrošnje električne energije na području Federacije, a time i na području Zeničko-dobojskog kantona. Planiranim sanacionim i rehabilitacionim radovima proizvodnih kapaciteta u prethodnim godinama obezbjeđeni su uslovi da se, u okviru realnih mogućnosti, planira na optimalan način rad elektro-energetskog sektora.

Vlada Federacija Bosne i Hercegovine je, u cilju dugoročnog osiguranja električne energije u Federaciji, donijela Odluku kojom se utvrđuje javni interes za izgradnju šest termoelektrana, 16 hidroelektrana i šest vjetroelektrana.

Riječ je o termoelektranama: Tuzla, blok 7 /450 MW/, TE Bugojno 300 MW.

Na području Zeničko-dobojskog kantona planirano je KAKANJ /blok 8/ 300 MW; Kakanj /kombi ciklus/ 100 MW .

Kad su hidroelektrane u pitanju, to su: Ustikolina, Unac (Rmanj Manastir), Vrilo, Kablić, Vrhpolje, Glavatičevo, Bjelimići, Čaplje, Han Skela, Vinac, Babino Selo, Ugar Ušće, Vrletna Kosa, Ivik i PHE Bjelimići.

Na području Zeničko-dobojskog kantona planirano je HE Kruševo sa HE Zeleni vir (instalisan snage (9,75+2,13) MW) u Olovu, i HE Vranduk i HE Janjići u Zenici (instalisan snage 19,63 MW + 13,30 MW).

Evropska investicijska banka (EIB) odobrila je kredit JP Elektroprivreda BiH u iznosu 37,5 miliona eura za realizaciju projekta izgradnje Hidroelektrane "Vranduk".

HE "Vranduk" je planirana kao protočno postrojenje derivacionog tipa sa više objekata koji će funkcionalno predstavljati jednu cjelinu. Ukupna snaga HE "Vranduk" iznosiće 19,63 MW dok je predviđena godišnja proizvodnja 96,38 GWh.

Izgradnja HE „Janjići“- protočne pribranske elektrane, instalirane snage 13,3 MW i godišnje proizvodnje 68 GWh, planirana je na rijeci Bosni, na području Općine Zenica.

Investicija izgradnje HE „Janjići“ je vrijedna 68,5 miliona KM, a bit će finansirana iz kredita i sredstava JP Elektroprivreda BiH.

Tabela 1.2. Realizirana proizvodnja i potrošnja u 2013. godini i planirana proizvodnja i potrošnja u 2014. godini

		PLAN 2013.godina [GWh]	REALIZACIJA 2013. godina [GWh]	Reali. '13. Plan '13. [%]	PLAN 2014.godin [GWh]	Plan '14. Real. '13. [%]	
PROI ZVOD NJA	TE KAKANJ	2.386,100	2.260,300	105,570	2.218,500	92,98	
	TE NATRON HAYAT	151,234	151,234	100,000	168,197	111,21	
UKUPNO		2.537,334	2.411,534	95,042	2.386,90	98,97	
POTROŠNJA	INDUSTRIJA	189,089	216,127	114,30	208,681	96,55	
	DOMAĆINSTVA	378,656	366,434	96,77	378,385	103,26	
	PO OPĆINAMA	BREZA	5,745	5,485	95,47	5,413	98,70
		DOBOJ - JUG	5,707	4,519	79,17	5,403	119,57
		KAKANJ	14,107	13,365	94,74	13,168	98,53
		MAGLAJ	7,327	6,943	94,76	6,889	99,22
		OLOVO	4,257	3,834	90,07	4,031	105,13
		TEŠANJ	26,888	26,077	96,98	25,385	97,35
		USORA	0,000	0,000	0,00	0,000	0,00
		VAREŠ	2,429	2,409	99,17	2,292	95,14
		VISOKO	18,813	17,555	93,31	17,677	100,70
		ZAVIDOVIĆI	11,262	11,118	98,72	10,585	95,21
		ZENICA	55,313	52,956	95,74	60,391	114,04
		ŽEPČE	1,509	2,004	132,82	1,422	70,98
		UKUPNO:		721,101	728,824	101,07	739,723

Izvor: "Elektroprivreda BiH" d.d. „Elektrodistribucija Zenica“ Zenica, TE „Kakanj“ i TE „Natron Hayat“

Napomena 1: U stavci „industrija“ sadržana je potrošnja svih kategorija osim kategorije „domaćinstva“.

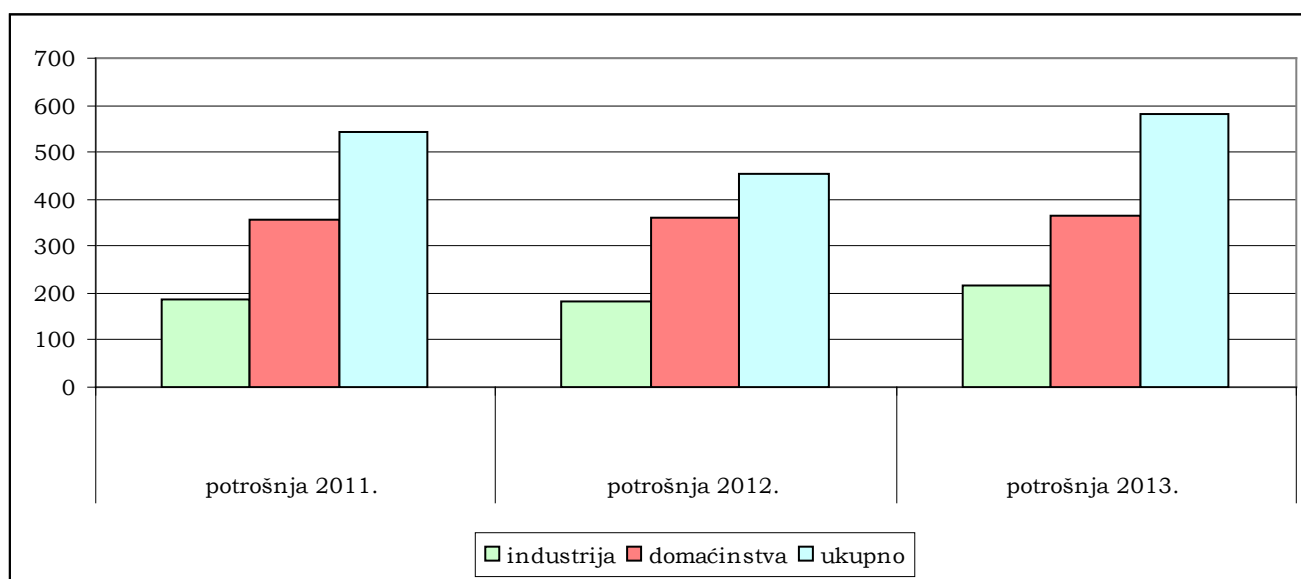
Napomena 2: Općina Usora pripada Elektroprivredi HZ HB, ali nismo dobili podatke.

Napomena 3: Prikazane vrijednosti u tabeli što se odnose na proizvodnju električne energije u TE „Kakanj“ i TE „Natron-Hayat“ podrazumjevaju energiju što je Podružnica „Elektrodistribucija Zenica“ preuzima i distribuira;

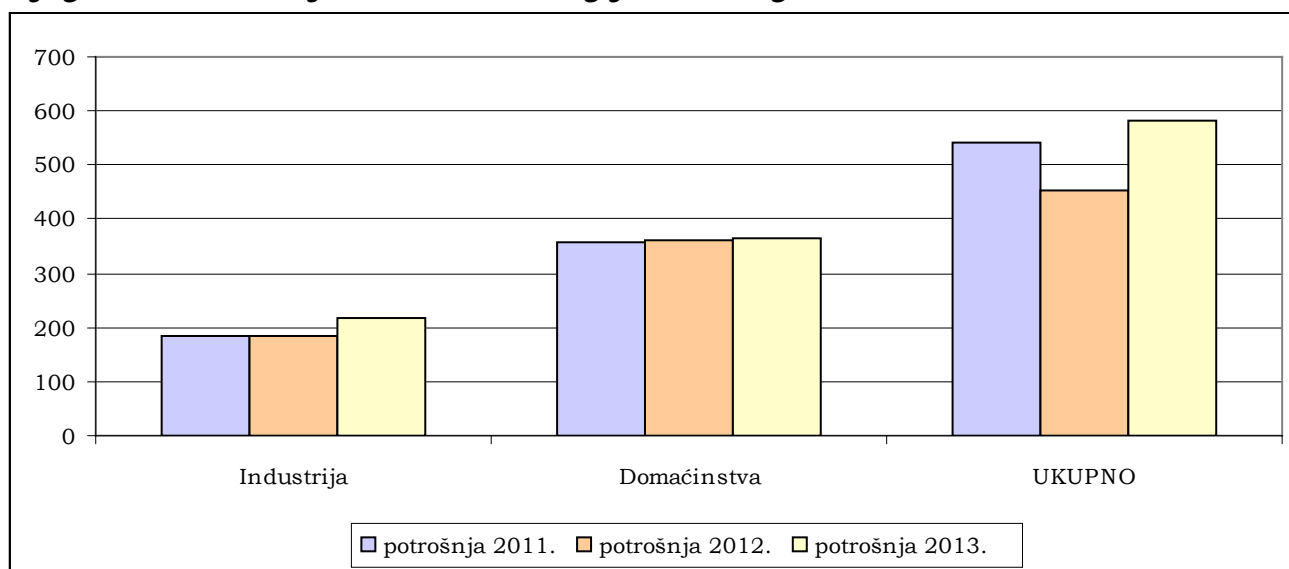
Tabela:1.3. Upoređivanje potrošnje električne energije [GWh]

sektor	potrošnja 2011. godina	potrošnja 2012. godina	potrošnja 2013. godina	[%] potrošnja 2013.god. potrošnja 2012.god.
Industrija	185,501	184,444	216,127	117,17
Domaćinstva	356,939	361,282	366,434	101,42
UKUPNO	542,440	454,726	582,561	128,11

Dijagram 1. Potrošnja električne energije shodno vrsti potrošača

Dijagram 2. Potrošnja električne energije shodno godinama

1.4. Uslovi i mjere za realizaciju planiranog

Obzirom na provedene aktivnosti na izgradnji, sanaciji i održavanju objekata prijenosne i distributivne mreže i ostvaren visok stepen pogonske spremnosti elektrana i dalekovoda, prema Bilansu energetske potrebe Federacije Bosne i Hercegovine za 2014. godinu, nastavlja se modernizacija u daljem osposobljavanju sistema upravljanja, kao i sistema veza.

Sljedeće aktivnosti su usmjerene ka smanjenju tehničkih gubitaka vlastite potrošnje, ali i sprječavanju neovlaštene potrošnje.

U proizvodnji električne energije u Federaciji Bosne i Hercegovine elektro-privredni subjekti bi trebali koordinirano nastupati na međunarodnom tržištu električne energije i ostvarivanja povoljnijih cijena i sklapanja najpovoljnijih aranžmana kako bi se izbjegli negativni efekti po Federaciju BiH, a to bi značilo pozitivan trend i u Zeničko-dobojskom kantonu.

Posebno je izražena potreba pružanja stručne pomoći na izradi programa, odnosno, elaborata o upravljanju energijom i vršnom snagom u proizvodnom procesu.

Bosna i Hercegovina je ratificirala Ugovor o uspostavi energetske zajednice Jugoistočne Evrope 2006. godine. Svaka ugovorna strana se obavezuje da će izraditi plan implementacije Direktive 2001/77/EC Evropskog parlamenta i Vijeća o promociji električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora. Cilj ove Direktive je porast proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora na unutrašnjem tržištu.

2. UGALJ

2.1. Pokazatelji za 2013. godinu i plan za 2014. godinu

Zakon o rudarstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj:26/10) i Zakon o geološkim istraživanjima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br.09/10) jednoobrazno uređuju ovu oblast na cijelom teritoriju Federacija BiH. Do tada radilo se po uredbama sa zakonskom snagom što su objavljene i stupile na snagu 1993. godine.

Rješenja iz oba zakona obezbjedila su preduslove za donošenje Kantonalnih zakona i više od 95 podzakonskih akata kojim će se zamijeniti prevaziđeni pravilnici koji su još u primjeni, a velika većina njih datira još od 1954. godine).

Novi podzakonski akti/pravilnici pripremaju se u skladu sa direktivama Evropske unije, što će, posebno za rudnike s podzemnom eksploatacijom, imati veliki značaj u povećanju stepena kolektivnih mjera zaštite na radu.

Zakon o geološkim istraživanjima Zeničko-dobojskog kantona objavljen je u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“, broj:8/12 od 05.06.2012. godine, a Zakon o rudarstvu Zeničko-dobojskog kantona u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“, broj:10/12 od 09.07.2012. godine.

U toku 2009. godine Vlada Federacije je donijela Odluku o prijenosu udjela Federacije Bosne i Hercegovine u rudnicima uglja u Federaciji BiH na JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo u cjelokupnom iznosu, pa je tako sada svaki rudnik uglja na području Kantona Zavisno društvo u okviru JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo, sa svim pravima i obavezama navedenog statusa.

U Tabeli 2.1. dat je pregled planiranih/ostvarenih količina uglja po rudnicima u Kantonu u 2013. godini i plan proizvodnje za 2014. godinu.

Tabela:2.1. Pregled planiranih i ostvarenih količina uglja

RUDNIK MRKOG UGLJA	2013. godina				2014. godina		
	Planirana proizvodnja [t]	Realizovana proizvodnja [t]	Real. '13. Plan '13. [%]	Ostvarena Isporuka TE [t]	Planirana proizvodnja [t]	Plan isporuke TE [t]	Plan '14. Real. '13. [%]
“KAKANJ	1.156.000,0	1.079.666,0	93,4	1.073.269,0	1.210.000,0	1.165.000,0	112,0
“ZENICA”	396.495,0	342.442,0	86,4	120.353,9	411.208,0	165.000,0	120,1
“BREZA”	500.000,0	462.115,0	92,4	443.868,0	500.000,0	455.000,0	108,2
UKUPNO	2.052.495,0	1.884.223,0	91,8	1.637.490,9	2.121.208,0	1.785.000,0	112,5

Izvor: Rudnici mrkog uglja na području Kantona

Napomena: Proizvodnja uglja je izražena u toni rovnog uglja, a isporučene količine termoelektranama su izražene u tonama komercijalnog uglja.

Upoređivanjem ukupno iskopanih količina uglja u 2013. godini i planiranim količinama u 2014. godini bilježimo, približno, isti obim.

2.2. Realizacija planiranog u 2013. godini

U ukupnom energetske potencijalu naše zemlje uglj ugalj zauzima veoma značajan udio, u Federaciji Bosne i Hercegovine proizvodnja uglja je osnova za proizvodnju električne energije.

Eksploatacione rezerve lignita i mrkog uglja u Federaciji BiH iznose oko 1,37 milijardi tona što je nezamjenljiv energetske potencijal. Dio godišnje proizvodnje, u iznosu 82%, prodaje se JP "Elektroprivreda BiH"d.d. za potrebe termoelektrana u Tuzli i Kaknju.

Preostale količine godišnje iskopanog uglja se prodaju industriji i ostalim potrošačima u iznosu 16%, a u susjedne države izvozi se oko 2%.

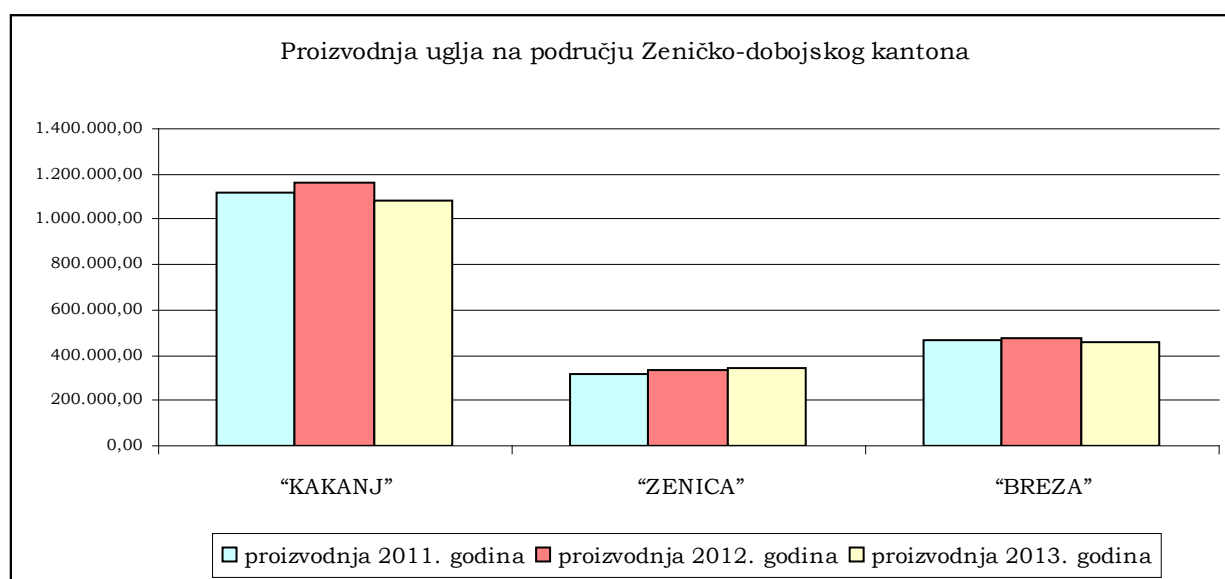
Ukupno planirana proizvodnja uglja u 2014. godini u rudnicima na području Federacije BiH iznosi 7.444.306 tona, i u odnosu na plan iz 2013. godine više je za 226.325,0 tona.

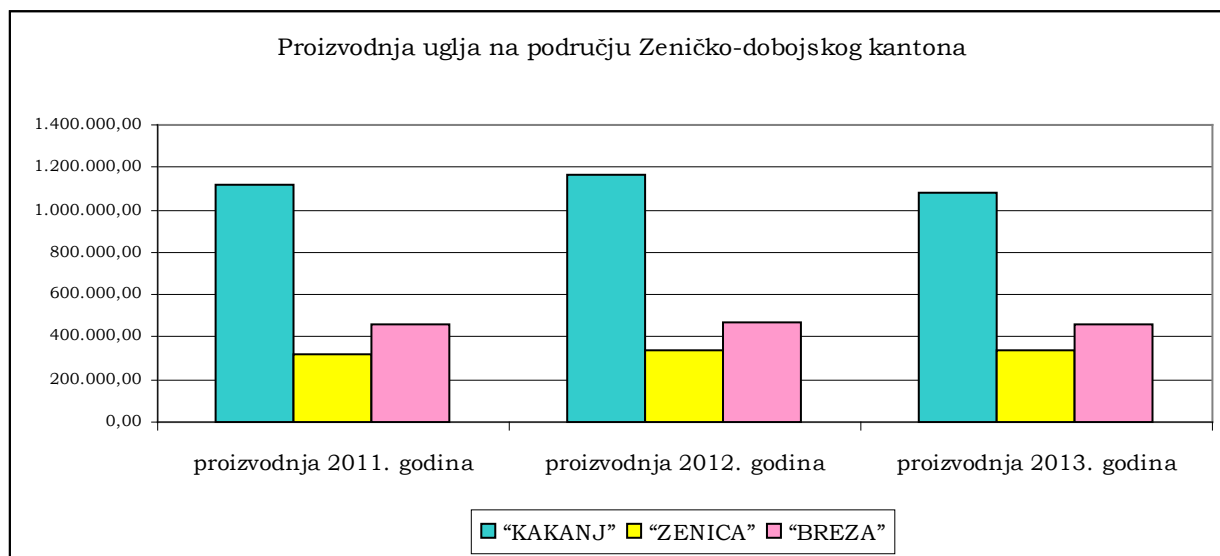
Planirana proizvodnja uglja na području Kantona u 2013. godini iznosi 2.052.495,0 tona. Realizovana proizvodnja u 2013. godini je iznosila 1.884.223,0 tona rovnog uglja, što znači da je manja za 168.272,0 tona rovnog uglja.

Tabela 2.2.1. Upoređivanje proizvodnje uglja [t]

rudnik mrkog uglja	proizvodnja 2011. godina	proizvodnja 2012. godina	proizvodnja 2013. godina
"KAKANJ"	1.117.943,0	1.163.977,0	1.079.666,0
"ZENICA"	318.775,5	337.214,4	342.442,0
"BREZA"	462.903,0	472.338,8	462.115,0
UKUPNO	1.899.621,5	1.973.530,0	1.884.223,0

Dijagram 2.1. Proizvodnja uglja po godinama

Dijagram 2.2. Proizvodnja uglja po rudnicima

Zakon o konsolidaciji rudnika uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine objavljen je u „Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine“, broj:81/08 od 22.12.2008.godine. Shodno Zakonu, finansijska konsolidacija obuhvata dug rudnika uglja u Federaciji po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti i poreza na plaću na dan 31.12.2007. godine.

Tabela 2.2.3. pregled stanja obaveza na dan 31.12.2007. godine

Rudnik mrkog uglja	Obaveze za PIO [KM]	Obaveze za zdravstvo [KM]	Obaveze za nezaposlene [KM]	Porez na plaću [KM]	Ukupno [KM]
„KAKANJ“d.o.o.	5.828.476	7.234.712	3.221.114	3.453.304	19.737.606
„ZENICA“d.o.o.	19.393.533	11.420.838	2.685.739	5.557.909	39.058.019
„BREZA“d.o.o.	13.239.092	7.972.723	1.422.621	1.849.179	24.483.615
ukupno	38.461.101	26.628.273	7.329.474	10.860.392	83.279.240

Finansijska sredstva za namjene konsolidacije obaveza za zdravstvo i obaveza za nezaposlene obezbjeđuje Kanton u periodu od 2009. do 2015. godine i za sva tri rudnika mrkog uglja na području Zeničko-dobojskog kantona **na dan 31.12.2007. godine iznose 33.957.747 konvertibilnih maraka.**

Tabela 2.3. Pregled stanja obaveza za 2008. godinu

Rudnik mrkog uglja	Obaveze za PIO [KM]	Obaveze za zdravstvo [KM]	Obaveze za nezaposlene [KM]	Porez na plaću [KM]	Ukupno [KM]
„KAKANJ“d.o.o.	7.285.092	4.500.696	661.872	900.144	13.347.804
„ZENICA“d.o.o.	4.578.228	2.859.959	391.170	531.991	8.370.348
„BREZA“d.o.o.					5.400.000
ukupno		7.360.655	1.053.042		27.118.152

NAPOMENA: Tabelarni prikaz stanja obaveza za 2008. godinu objavljen je u „Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine“ na isti ovaj način, tj. bez posebno izdvojenih doprinosa i obaveza za RMU „BREZA“d.o.o. Breza.

Bez obaveza Rudnika „Breza“ d.o.o. Breza, obaveze po osnovu doprinosa za zdravstvo i obaveza za nezaposlene shodno Zakonu o konsolidaciji rudnika uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine („Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine“, broj:81/08 od 22.12.2008.godine) iznose 42.371.444 konvertibilnih maraka.

U toku 2009. godine počela je realizacija Zakona o konsolidaciji rudnika uglja u Federaciji i shodno **Rješenju o raspodjeli sredstava Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, tekući grantovi, izvršena je uplata sredstava u cjelokupnom planiranom iznosu za 2009. godinu, i to:**

Tabela: 2.3.1. Uplaćena sredstva u 2009. godini

rudnik mrkog uglja	penzijsko-invalidsko osiguranje [KM]	porez na plaću [KM]	UKUPNO
„Kakanj“ d.o.o. Kakanj	1.372.176,00	666.952,00	2.039.128,00
„Zenica“ d.o.o. Zenica	4.116.528,00	1.026.080,00	5.142.608,00
„Breza“ d.o.o. Breza	2.744.352,00	359.128,00	3.103.480,00
UKUPNO	8.233.056,00	2.052.160,00	10.285.216,00

U toku 2010. godine uplaćeni su isti iznosi kao i u 2009. godini.

To znači da je do kraja 2010. godine od strane Federalnog Ministarstva za energetiku, industriju i rudarstvo uplaćeno ukupno sredstava.

Tabela: 2.3.2. Uplaćena sredstva FMERI-a do kraja 2010. godine

rudnik mrkog uglja	penzijsko-invalidsko osiguranje [KM]	porez na plaću [KM]	UKUPNO
„Kakanj“ d.o.o. Kakanj	2.744.352,0	1.333.904,0	4.078.256,0
„Zenica“ d.o.o. Zenica	8.233.056,0	2.052.160,0	10.285.216,0
„Breza“ d.o.o. Breza	5.488.704,0	718.256,0	6.206.960,0
UKUPNO	16.466.112,0	4.104.320,0	20.570.432,0

Federalno Ministarstvo finansija nastavilo je i u 2011. godini sa isplatama shodno Zakonu o konsolidaciji rudnika i u sljedećim tabelama prikazana je isplata u toku 2011. godine.

U tabeli 2.3.3. prikazan je godišnji plan uplate sredstava za 2013. godinu na ime poreza na plaću.

U tabeli 2.3.4. prikazana je realizacija uplate sredstava za period 2009. – 2015. godina, zaključno sa 2012. godinom.

U tabeli 2.3.5. prikazano je stanje realizacije Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u Federaciji BiH, stanje sa posljednjom uplatom 01.04.2014. godine.

2.3. Plan potreba u 2014. godini

Pored primarne obaveze - zadovoljenje potreba tržišta za ovim energentom, za 2014. godinu, kontinuirano se čine naponi u cilju kvalitetnijeg rada rudnika.

Bilansom planirane raspoložive količine uglja za 2014. godinu obezbjeđuju stabilno snabdjevanje ugljem svih planiranih potrošača u ovoj godini na području Zeničko-dobojskog kantona.

Tabela 2.3.3.

ZAKON O FINANSIJSKOJ KONSOLIDACIJI RUDNIKA UGLJA U F BiH									
GODIŠNJI PLAN UPLETE SREDSTAVA ZA 2013.GODINU									
	NAZIV RUDNIKA	Plan uplate za 2013.	Uplate rudnicima za Poreza na plaću od strane FMF					realizacija uplata	
		Porez na plaću	I uplata 30.10.2013	II uplata 6.2.2014.	III uplata 1.4.2014.	IV uplata	V uplata	VI uplata	ukupno uplaćeno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	RMU"KAKANJ" d.o.o	459.306,00	113.653,00		88.467,04				202.120,04
2.	RMU"ZENICA" d.o.o.	789.152,00	188.575,96		300.576,04				489.152,00
3.	RMU"BREZA" d.o.o	354.971,00	87.485,46		137.485,54				224.971,00
	UKUPNO	1.603.429,00	389.714,42	0	526.528,62				916.243,04

Tabela: 2.3.4.

ZAKON O FINANSIJSKOJ KONSOLIDACIJI RUDNIKA UGLJA U F BiH										
REALIZACIJA UPLETE SREDSTAVA ZA PERIOD 2009 - 2015. GODINA										
	NAZIV RUDNIKA	Stvarni dug FPU	UPRATE RUDNICIMA ZA POREZ NA PLAĆU OD STRANE FMF						Ukupna uplata	
		POREZ	I uplata	II uplata	III uplata	IV uplata	V uplata	VI uplata		VII uplata
			2009. god.	2010. god.	2011. god.	2012. god	2013. god.	2014. god	2015. god	
1.	RMU"KAKANJ"	2.985.657,78	666.952,00	666.952,00	598.144,34	-				1.932.048,34
2.	RMU"ZENICA"	6.274.955,75	1.026.080,00	1.026.080,00	1.026.080,00	1.387.497,00				4.465.737,00
3.	RMU"BREZA"	2.323.052,72	359.128,00	359.128,00	359.128,00	431.857,00				1.509.241,00
	UKUPNO	11.583.666,25	2.052.160,00	2.052.160,00	1.983.352,34	1.819.354,00				7.907.026,34

Tabela:2.3.5.

ZAKON O FINANSIJSKOJ KONSOLIDACIJI RUDNIKA UGLJA U F BiH										
REALIZACIJA ZAKONA AŽURNO STANJE SA POSLIJEDNJOM UPLATOM 01. 04. 2014. godine										
	NAZIV RUDNIKA	Ukupna uplaćena sredstva (9., 10., 11. i 12. godina)			Uplata sredstava za 2013. godinu (stanje sa III uplatom)			UKUPNA UPLATA (09., 10., 11., 12. i 13. godina)		
		PIO/MIO	Porez na plaću	UKUPNO	PIO/MIO	Porez na plaću	UKUPNO	PIO/MIO	Porez na plaću	UKUPNO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	RMU"KAKANJ"	5.949.047,6	1.932.048,3	7.881.096	2.412.281	202.120	2.614.401	8.361.328,6	2.134.168,3	10.495.497
2.	RMU"ZENICA"	16.261.339,0	4.465.737,0	20.727.076	2.039.894	489.152	2.529.046	18.301.233,0	4.954.889,0	23.256.122
3.	RMU"BREZA"	11.013.085,0	1.509.241,0	12.522.326	1.879.208	224.971	2.104.179	12.892.293,0	1.734.212,0	14.626.505
	UKUPNO	33.223.471,6	7.907.026,3	41.130.498	6.331.383	916.243	7.247.626	39.554.854,6	8.823.269,3	48.378.124

3. NAFTNI DERIVATI

3.1. Pokazatelji za 2013. godinu na području Federacije BiH

Bilans potreba Federacije Bosne i Hercegovine za naftnim derivatima u 2014. godini planiran je na osnovu analize realizacije energetske bilansa prethodnih godina, te analitičkog razmatranja podataka dostavljenih od strane prometnika naftnim derivatima, a sa sjedištem u Federaciji BiH.

Podaci se odnose na uvezene, odnosno, potrošene količine naftnih derivata za prvih jedanaest mjeseci prethodne godine, sa procjenom za posljednji mjesec, i procjene potreba za 2014. godinu, što podrazumjeva plan nabavke i ostvarenja dobavljača naftnih derivata.

Podatak godišnjeg izvršenja realizacija uvoza u 2013. godini na području Federacije od 900.909,0 [t], istovremeno ukazuje da je posvećena veća pažnja kontroli uvoza naftnih derivata na graničnim prijelazima Federacije Bosne i Hercegovine.

Pored zabilježenih pozitivnih pomaka u podizanju kvaliteta naftnih derivata ipak su neophodne stalne kontrole da bi se održao rastući trend.

Prema podacima kojima raspolaže Federalno Ministarstvo energije, rudarstva i industrije, na području Federacije BiH ima registrovanih 78 uvoznika nafte i naftnih derivata, a uvozi ih samo 12. Na području Zeničko-dobojskog kantona najveći uvoznik i distributer nafte i naftnih derivata je "Hifa-oil"d.o.o. Tešanj.

Izračunato je da bi potrebe Federacije BiH za naftnim derivatima u 2014. godini trebale biti u okviru 920.000 tona. Od ovog iznosa, količine koje bi se uvezle iznose 620.000 tona, a razlika u iznosu od 300.000 tona će se nabaviti međuentitetskom razmjenom, odnosno, nabavkom iz rafinerije Bosanski Brod.

Prethodnih godina naftni derivati proizvedeni u Rafineriji Brod nisu zadovoljavali uslove propisane standardima o kvaliteti naftnih derivata, te je njihova upotreba bila znatno ograničena. Međutim, pored pozitivnih pomaka koji su zabilježeni u poboljšanju kvaliteta naftnih derivata i dalje je potrebno, čestim kontrolama, održati ovaj, rastući, trend nabavke naftnih derivata porijeklom iz Rafinerije Brod.

Kako postojeći zakonski okvir ne obavezuje prometnike naftnim derivatima na detaljnije izvještavanje o mjestu nabavke naftnih derivata tako ne postoje ni tačni podaci o ukupno nabavljenim količinama derivata proizvedenim u Rafineriji Brod što su konzumirane na području Federacije BiH.

Posljedica ovakve situacije je nepostojanje realne osnove za eventualno razgraničenje planskog uvoza naftnih derivata od planske nabavke na teritoriji BiH, kao i nemogućnost sagledavanja posljedica ovakve situacije na budžet Federacije BiH/ odnosa koeficijenta raspodjele prihoda sa jedinstvenog računa Uprave za indirektno oporezivanje.

3.3. Plan potreba u 2014. godini na području Federacije BiH

Započete aktivnosti na uspostavi sistemskog rješavanja unutrašnjih rezervi naftnih derivata formiranjem društva „Terminali Federacije BiH” (faktora stabilnosti snabdjevanja), posebno u dijelu koji se odnosi na rekonstrukciju i saniranje terminalnog prostora, imaju prioritet i trebalo bi ih okončati što prije.

Aktuelna zbivanja u širem okruženju, povećana disciplina poslovanja ukazuju na neophodnost određenja politike obaveznih i operativnih rezervi. U tom pravcu, pripremljen je Zakon o naftnim derivatima Federacije BiH, a u proceduri usvajanja prošao je Javnu raspravu u Sarajevu, Tuzli i Mostaru.

Instrumentom propisivanja obaveznih rezervi naftnih derivata utvrditi će se lista najvećih uvoznika po podacima iz prethodne godine koji se obavezuju da u svojim ili zakupljenim rezervoarima na teritoriji Federacije BiH drže minimalne rezerve naftnih derivata u količini od 10% od ukupne količine koju su uvezli prethodne godine. Pod pojmom "veliki kupac", u našim okolnostima, smatraju se uvoznici koji su u 2009. godini uvezli najmanje 10.000 tona naftnih derivata.

Tabela 3.1.2. Potrošnja derivata nafte u Federaciji BiH u 2013. godini i planirana potrošnja u 2014. godini

DERIVATI NAFTE	PLAN 2014. GODINE	REALIZACIJA 2013. GODINE	PLAN 2014. REAL. 2013. [%]
A. PROIZVODNJA	0	0	
B. REALIZACIJA			
B.1. UVOZ-IZVOZ	620.000	637.806	97,0
Gorivo za Otto-motore i mlazne motore	138.100	122.947	112,0
Gorivo za Diesel motore	386.510	432.463	89,0
LUEL	31.540	31.190	101,0
Ostala loživa ulja	13.850	11.668	119,0
Teški derivati	15.000	9.005	167,0
Specijalni proizvodi	35.000	30.533	115,0
B.2. MEĐUENTITETSKA TRGOVINA	300.000	276.299	109,0
Nabavka iz Rafinerije Bosanski Brod	300.000	276.299	109,0
C. POTROŠNJA	920.000	898.893	102,0
<i>Direktni potrošači</i>	109.282	92.588	118,0
Rudnici uglja i ostali ind. objekti	105.000	88.703	118,0
Termoelektrane	4.222	3.885	110,0
DISTRIBUCIJA	810.718	806.305	101,0
(A+B)-C. RAZLIKE	0	15.212	

Izvor: Federalno Ministarstvo energije rudarstva i industrije (FMERI)

4. PRIRODNI GAS

4.1. Pokazatelji za 2013. godinu i plan za 2014. godinu

U Tabeli 4.1. dat je pregled planiranih/uvezenih količina prirodnog gasa po potrošačima u Kantonu u 2013. godini i plan potreba za 2014. godinu.

Tabela 4.1. Prirodni gas

Prirodni gas	2013. godina			2014. godina	
	Plan [10 ³ Sm ³]	Realizacija [10 ³ Sm ³]	Real. `13. Plan `13. [%]	Plan [10 ³ Sm ³]	Plan `14. Real. `13. [%]
Ukupno	60.998	49.350	80,90	59.462	120,49

Izvor: Federalno Ministarstvo za energiju, rudarstvo i industriju (FMERI)

Napomena: mjerna jedinica [Sm³] - standardni metar kubni označava zapreminu od jednog metra kubnog pri temperaturi od 15 °C i pritisku od 1.013,25 [mbar].

Upoređivanjem realizacije uvoza gasa u 2013. godini i plana uvoza u 2014. godini vidi se da je planirana potrošnja prirodnog gasa iskazana u znatno manjoj mjeri.

4.2. Realizacija planiranog u 2013. godini

Ukupno količine potrošenog prirodnog gasa u Federaciji BiH, u 2013. godini, iznose 183.461 x 10³Sm³. Od toga, u Zeničko-dobojskom kantonu, ostvarena je potrošnja prirodnog gasa u ukupnoj količini 49.350 x 10³Sm³.

Bitno je napomenuti da u Bosni i Hercegovini, a time ni na području Zeničko-dobojskog kantona, nema proizvodnje prirodnog gasa i sva snabdjevanja zasnovana su na uvozu, i to od jednog snabdjevača /GAZ –Export iz Ruske Federacije/.

Tabela 4.2. Struktura potrošnje prirodnog gasa u 2013. godini

Direktni potrošač	Plan 2013. godina [x10 ³ Sm ³]	Realizacija 2013. godina [x10 ³ Sm ³]	Realizacija `13. Plan `13. [%]
“Arcelor Mittal” d.d. Zenica	52.986	43.106	81,35
Tvornica cementa “Kakanj” d.d. Kakanj	712	480	67,41
“CIMOS” d.d. Zenica	600	243	40,50
“IGM” d.d. Visoko	990	205	20,70
Ukupno potrošači	55.288	44.034	79,64
Distributer “Visokogas” d.d. Visoko	5.710	5.316	93,09
Ukupno	60.998	49.350	80,90

Izvor: Federalno Ministarstvo za energiju, rudarstvo i industriju (FMERI)

4. 3. Plan potreba u 2014. godini

Na osnovu iskazanih potreba potrošača, u Kantonu potrebno je u 2014. godini obezbijediti oko 59.462 [1000 Sm³] prirodnog gasa.

Tabela 4.3. Plan potreba potrošača prirodnog gasa za 2013. godinu

Direktni potrošač	Plan 2014. godina [10 ³ Sm ³]	Realizacija 2013. godina [10 ³ Sm ³]	Plan`14. Realizacija`13. [%]
“Arcelor Mittal” d.d. Zenica	52.127	43.106	120,92
Tvornica cementa “Kakanj” d.d. Kakanj	695	480	144,79
“CIMOS” d.d. Zenica	280	243	115,22
“IGM” d.d. Visoko	360	205	175,60
Ukupno potrošači	53.462	44.034	121,41
Distributer “Visokogas” d.d. Visoko	6.000	5.316	112,86
UKUPNO	59.462	49.350	120,49

Izvor: Federalno Ministarstvo za energiju, rudarstvo i industriju (FMERI)

Plan uvoza za 2014. godinu urađen je na osnovu iskazanih potreba potrošača i distributera.

Svi direktni potrošači su planirali smanjenu potrošnju gasa u 2014. godini, ali i distributer „Visokogas“ planirao je manju potrošnju u 2014. godini u odnosu na prethodnu godinu.

4.3.1. Poređenje potrošnje prirodnog gasa po godinama /izražene u [1000 Sm³]/

	potrošnja 2011. godina	potrošnja 2012. godina	potrošnja 2013. godina
<i>prirodni gas</i>	56.495	60.998	49.350

4.3.2. poređenje planiranih i realizovanih količina prirodnog gasa po godinama /izražene u [1000 Sm³]/

	2011. godina		2012. godina		2013. godina	
	planirano	realizacija	planirano	realizacija	planirano	realizacija
<i>prirodni gas</i>	62.888	56.495	63.812	59.462	60.998	49.350

Osnovne pretpostavke za realizaciju planiranog su, prvenstveno uspješni završetak pregovora o dugu prema isporučiocu iz Ruske Federacije, za isporučeni gas u periodu 1991-1995. godina, koji iznosi 104,81 mil.USD (5\$ na svakih 1.000 Sm³ prirodnog gasa isporučenih u BiH).

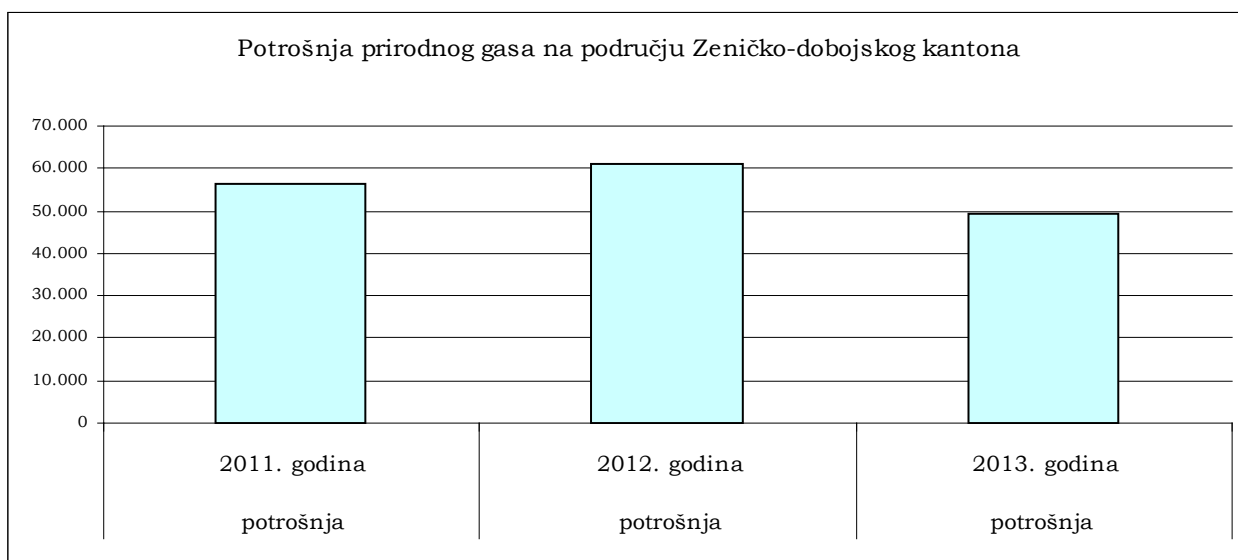
Početak 2009. godine i obustava isporuke gasa prema zemljama Evrope, među kojima je i Bosna i Hercegovina, najslikovitije prikazuju našu zavisnost od ovog energenta.

Potpisani ugovori o transportu gasa sa ino-transporterima (MOL Mađarska, NIS-GAS Srbija), kontinuirano praćenje uvoznih količina, kvaliteta, transporta i potrošnje, jesu bitan dio plana.

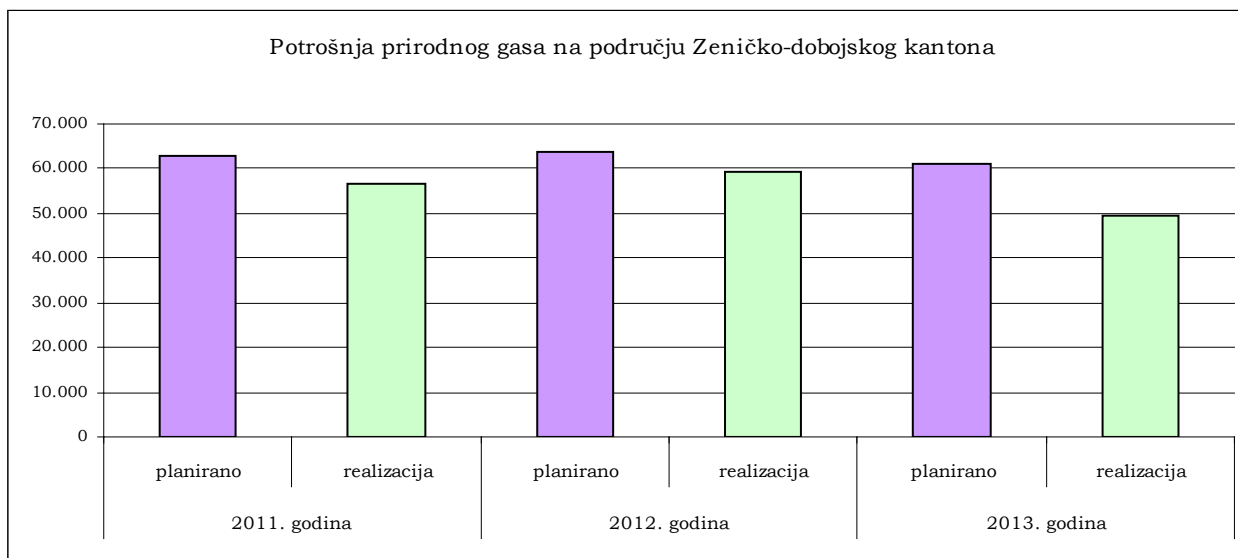
Posebno je bitno napomenuti da u Bosni i Hercegovini, a time ni na području Zeničko-dobojskog kantona,

- nema proizvodnje prirodnog gasa,
- sva snabdjevanja zasnovana su na uvozu,
- sav uvoz je od jednog snabdjevača,
- ne postoje vlastita skladišta,
- ne postoje iznajmljena skladišta.

Dijagram 4.1. Potrošnja prirodnog gasa na području Zeničko-dobojskog kantona

Dijagram 4.2. Potrošnja prirodnog gasa na području Zeničko-dobojskog kantona

5. REKAPITULACIJA

Osnovni pokazatelji, prikazani u Informaciji, što predstavljaju potrošnju energije i energenata na području Zeničko-dobojskog kantona u 2013. godini u odnosu na planirane energetske potrebe u 2014. godini su slijedeći:

Tabela 5.1. Pregled potrošnje i plan potrošnje

	Realizacija 2012. godina	Realizacija 2013. godina	Real. '13. Real. '12. [%]	Plan 2014. godina	Plan '14. Real. '13. [%]
ele. energija proizvodnja	2.634,72 [GWh]	2.411,50 [GWh]	91,52	2.386,76 [GWh]	98,97
ele. energija potrošnja	688,329 [GWh]	728,824 [GWh]	105,88	739,723 [GWh]	101,49
ugalj	1.973.530,0 [t]	1.884.223,0 [t]	95,4	2.121.208,0 [t]	112,57
prirodni gas	59.462 x 10³Sm³	49.350 x 10³Sm³	82,9	59.462 x 10³Sm³	120,49

Izvor: "Elektrodistribucija Zenica" Zenica, rudnici uglja na području Kantona, Federalno Ministarstvo energije, rudarstva i industrije (FMERI),

MINISTAR

Muhamed Husić